

■ TRIBUNA POLITICA

Dapli agricultura intensiva?

DA SILVA SEMADENI,
CUSSEGLIERA NAZIUNALA

Dapi Bumaun è en vigur la politica agrara 2014–2017. Sin blers purs spetgan uss novas sfidas: Tge prestaziuns supplementaras per la generalitad vegnan indemnisadas? Co vegnan applitgadas las novaziuns il meglier en il manaschi? Co san ins cum-pensar perditas? Ruassai-kladad, pazienza ed ina buna cussegliazion èn dumandadas. Mo uschia pon vegnir realisadas las adattaziuns en ils proxims onns er cun effects positivs sin la bursa dals purs. Jau ma smirvegl perquai ordvart che gist l'Uniun purila svizra (UPS) procura cun in' iniziativa dal pievel per irritaziuns e vul sfurzar la confederaziun a far tut auras refurmas.

L'iniziativa sa numna «Iniziativa dal pievel per la segirezza alimentara». L'UPS vul rinforzar surtut il provediment da la populaziun svizra cun aliments da la produczion indigena persistente e multifara. Questa pretensium è nunnecessaria! Primo: Quai stat scrit gia en la costituziun. Secundo: Il grad d'alimentaziun cun l'atgna produczion da la Svizra tranter 59 e 64% è oz sin in aut nivel – malgrà perditas da bun terren agricul tras la construcziun sparpagliada. Gnanc du-

rant la battaglia dal graun en ils onns 1940 era il grad d'alimentaziun cun l'atgna produczion pli aut (59%). Terzio: Ina produczion pli auta tras intensivaziun – quai è la finamira da l'iniziativa dal pievel da l'UPS – na porta betg dapli, mabain damain segirezza alimentara.

In exempel tar quest ultim punct: Gia oz vegnan purtadas or en Svizra sin prada e champagna mintg'onn var 10 000 tonnas ladim artificial importà. Tge sa midass cun l'iniziativa dal pievel da l'UPS vi da la dependenza da l'agricultura svizra da l'exteriur? Insumma nagut. Pervi da l'intensivaziun da l'agricultura vegniss importà schizunt dapli ladim da fosfor per la produczion d'aliments. E dapli champagna surladada ed ina cultivaziun anc pli intensiva donnegeschan la basa da produczion agricula – il terren, las auas, la natira.

La politica agrara 2014–2017 signifitga per noss'agricultura in pass en la direcziun gista sco che quai è era vegni reconuschì da la gronda part dal cussegl nazional e dal cussegl dals chantuns. Il «Pur grischun», la revista da l'Uniun purila grischuna, ha resumà quai ultimamain dal tutfatg gist: «Las contribuziuns pauschalas dad oz per animals e da surfatschas vegnan eliminadas. Sco cuntramesira vegnan amplifitgads ils instruments orientads a la prestaziun en ils secturs da l'effizienz da las resursas, dals sistems da produczion duravels, da la cuntrada culturala, dal provediment segir, da la biodiversitad e dal bainstar dals animals.» Ed ultra da quai: «Il svilup va betg sin donn e cust da la produczion. Il cuntrari: La produczion da calorias en Svizra duai s'augmentar er en ils proxims onns.» Quai è bun uschia, era per l'agricultura da muntogna. La refurma pretensiusa ed ambiziusa duai vegnir realisada en l'interess dals purs e da l'entir pajais. Ina vieuta en direcziun d'ina agricultura intensiva na vulain nus betg. Sche l'UPS vul davaira dapli segirezza alimentara, lura sto ella s'engaschar ch'ils manaschis purils produceschian er pli ecologic. Il Grischun è in bun exempel cun l'agricultura bio.